

Zázrak povolania

ZUZANA
GURIČANOVÁ



BENEMEDIA



Zázrak povolania

ZUZANA
GURIČANOVÁ

BENEMEDIA

Zázrak povolania
Zuzana Guričanová

© BeneMedia

Všetky práva vyhradené.

Žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukováaná, uložená do informačných systémov, ani inak rozširovaná (elektronicky alebo mechanicky) bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Autor © Bc. Zuzana Guričanová

Editor © Martin Ližičiar

Obálka © Mgr. art. Juraj Martiška

Jazyková korektúra © PhDr. Alžbeta Mráková

Grafická úprava a sadzba © BcA. Milan Pleva

Tlač: Alfa print, s. r. o.

Prvé vydanie (2020), 272 strán

Vyšlo ako 18. publikácia vydavateľstva BeneMedia.

ISBN 978-80-99907-54-7

OBSAH

1. Dedko | 9
2. Po omši | 15
3. Detské sny | 21
4. Pekelné tábory | 31
5. Na Lieskovci | 39
6. Pravý pokoj | 45
7. Medzi svojimi | 51
8. Pod čerešňou | 57
9. Prekonať sa | 63
10. Záhada kreslených tulipánov | 73
11. Prekvapenie na Facebooku | 79
 12. Apoštolské hody | 85
 13. V rytme polky | 93
 14. Úvahy o budúcnosti | 99
 15. V kaplnke | 105
 16. Vo svetle lampiónov | 111
 17. Upratať si v duši | 119
18. Koniec je vlastne začiatok | 125
 19. Dielo života | 143
 20. Rozlúčka a tulipán | 149
 21. Ležať v tráve | 155
22. Spomienky na prítomnosť | 165
 23. Zabudnúť na stres | 171
 24. Všetky farby dúhy | 177
 25. Vanilkový svet | 183
26. Zmeniť sa na princeznú | 189

27. Malé prekvapenia		199
28. Na špirálovom buku		209
29. Hlas múdrosti		219
30. Strasti starostí		225
31. Priložiť ruku k dielu		231
32. Zázrak povolania		237
33. Klukatá cesta		243
34. Oneskorená Medardova kvapka		249
35. Prijat' realitu		255
Epilóg: Najkrajšia kytica		261

1.

DEDKO



Nenáhľivo som vyšla z kostola a len čo som sa ocitla vonku, ihneď som zrýchľila krok a na hlavu si natiahla kapucňu. Vietor mi ju však okamžite sfúkol a do tváre ma udreli dva vrkoče. Zazipsovala som si mikinu a zvažovala beh. Skutočne som ani náhodou nechcela zmoknúť v takýto deň. Bezťak som v poslednom období nemala najlepšiu náladu, prísť domov ako zmoknuté kura by mi ju zaiste nezlepšilo.

Za chrbtom sa mi však ozvalo: „Lenka? Lenka Komárová?“

Obzrela som sa a zamračene sa zadívala na chlapca, čo sa ku mne ponáhl'al. Chvil'u mi trvalo rozpamätať sa, no poznala som ho. Ešte pred rokmi ministroval a ja som ho nemala v láske, lebo večne pred kostolom balil dievčatá a najradšej si zo všetkých iba uľahoval. Juraj Višňovský však už niekoľko rokov v Lieskovom nežil a mne osobne vôbec nechýbal.

„Ahoj!“ Pribehol ku mne a odhrnul si z čela blondávé kučery. Odmalička vyzeral ako anjelič, vraveli to o ňom všetci, iba na mňa tak nepôsobil.

„Čau,“ odzdravila som zarazene.

„Tvoj dedko už nesľuži piatkové omše?“

„Ale hej, no ranné. V takomto čase už chodievala k starým a chorým.“

Poškriabal sa na temene. „A vedela by si mi povedať, kde ho nájdem?“

„To netuším, obieha celú dedinu,“ mykla som plecami. Lieskové nebolo najväčšie, no ani najmenšie, a kým sa môj dedko – najstarší lieskovský kňaz – zastavil u všetkých seniorov s pomazaním chorých, zakaždým už bola tma, hoci vyrazil o druhej či tretej popoludní. Každá babka ho chcela pohostiť, dedkovia si zas túžili s ním zaspomínať... Skrátka, vždy to trvalo.

„Ja by som s ním vážne potreboval hovoriť. Mohla by si mi dať naňho číslo?“

„Nezdvihne ti, keď je na návšteve.“

Juraj sa zatváril veľmi nespokojne. „Čo teraz?“ spýtal sa a poobzeral sa navôkol, akoby hľadal tabuľu s nápisom, ako má ďalej postupovať. „Som tu len na tento víkend, najbližšie prídem zhruba až o dva-tri týždne a vážne sa potrebujem dohodnúť.“

„Na čom?“

Premeral si ma a zrejme chvíľu zvažoval, či odpovie. „Možno by si mu mohla moju prosbu tlmočiť...“

„Prší,“ zašomrала som, keď mu doprostred čela dopadla mokrá kvapka, a trochu bezohľadne som si vykročila svojím smerom, nedbala som na Jurajovu žiadosť. Zjavne ho to nerozladilo, keďže sa pridala ku mne.

„Vieš, študujem réžiu dokumentárneho filmu a som v poslednom semestri. Okrem záverečnej práce je veľmi dôležitou súčasťou štátnic aj tvorba vlastného dokumentu. A ja by som ho chcel spraviť o tvojom dedkovi.“

Padla mi sánka. Samozrejme, dôstojný otec Pavol Komár bol určite najznámejšou osobnosťou našej dediny a veľa pre

ňu urobil vrátane stavby kostola a zabezpečenia spolupráce medzi rehoľným rádom sídliacim v najbližšom meste a prítomnými kňazmi, ktorým bolo zverené Lieskové. Takisto rozbehol spoluprácu medzi nimi a cirkevnou školou, ktorú u nás navštevovali všetky deti. Ale aj tak ma Jurajova žiadosť poriadne šokovala. Natočiť dokument o mojom dedkovi? „Strieľaš si zo mňa?“

Zatváril sa zmätene, akoby očakával, že sa mu rozradostene hodím k nohám a budem mu ďakovať za toľké preukázanie cti. „Nie, samozrejme, že nie. Myslím to úplne vážne a rád by som si o tom s tvojím dedkom pohovoril.“

Nadýchla som sa a vzdychla. „Poviem mu to, ale za nič neručím. Nemá kamery v oblube a už vôbec sa nechce prezentovať na verejnosti úspechmi.“

„Verím, že ho presvedčím,“ pousmial sa. „Stretnem vás aspoň v nedeľu na omši?“

„V nedeľu vždy koncelebruje,“ prisvedčila som. „A prepáč, ale už bežím, nemám záujem zmoknúť.“

„Dobre, vďaka, Lenka,“ úsmev sa mu rozšíril, dokonca mi jeho ruka na okamih zovrela plece, čomu som sa úprimne zadivila, no rozbehla som sa domov.

Takže, okrem toho, že som vôbec nebola nadšená z neplánovaného stretnutia s Jurajom Višňovským, netešilo ma ani vedomie, že dedko sa presúva vonku v daždi. *Ktovie, či si vôbec vzal dáždnik*, dumala som, kým som zamračené hľadela z okna. Potom som sa však rozhodla využiť čas užitočnejšie a uvarila som zeleninovú polievku.

Usadila som sa v obývačke a rozložila si okolo seba maturitné témy z umenia a kultúry. Včera som si prešla prvých päť, teraz ma čakali ďalšie. Začala som teda témou číslo šesť a čítala si vlastné poznámky o galériách, divadlách, kinách či rôznych festivaloch.

Môj zošit zdobil podpis *Helena Komárová*. Naša učiteľka totiž vyžadovala oficiálne mená a aj nás nazývala formálne a ako jediná z celého učiteľského zboru nám vykala od prvého ročníka strednej školy. Helenou som však nikdy nebola, vždy a pre všetkých iba Lenka. Tak ma volal dedko aj súrodenci, neskôr tiež ich partneri a deti (počet mojich synovcov a neterí sa blížil k dvojcifernému číslu). A, samozrejme, všetci kamaráti. Moja mamka bola Helena a meno som dostala po nej, no zaiste práve to bol dôvod, prečo ma dedko začal volať Lenka.

Jeho príchod domov som si sprvu ani nevšimla, keďže som si mrmlala popod nos svoje heslovité a farebnými fixkami zvýraznené poznámky. „Lenuška, som doma!“ zvolal a zošit mi takmer vypadol z rúk.

„Ahoj,“ pousmiala som sa, keď sa dedko objavil v dverách, podišiel ku mne a zvíťal sa so mnou bozkom na čelo.

„Pozdravuje pani Ďurkovičová.“ S veselým úškrnom mi ukázal obal zo zmrzliny Carte d'Or, v ktorom sa s najväčšou pravdepodobnosťou nachádzali moravské koláčiky. Tie boli špecialitou pani Ďurkovičovej, sem-tam však upiekla aj makovník či orechovník, prípadne vynikajúci perník s džemom a čokoládou.

Zasmiala som sa. „Úžasné. Ešteže si kňaz.“

„Ponúkneš sa?“

„Je piatok,“ zamyslene som sa zahľadela na plastovú škatuľku.

„Pridaj pohár mlieka a bude to namiesto večere.“

„Varila som polievku,“ spomenula som si, vyskočila na nohy a zamierila do kuchyne. Dedko ma zvedavo nasledoval a usadil sa pri stole, aby sa nechal obslúžiť. Urobila som to preňho rada, s úsmevom som sa posadila oproti nemu a spoločne sme poďakovali za pokrm Bohu.

„Je výborná, musím ťa veľmi pochváliť, Lenka,“ zhodnotil

s plnými ústami. Koláče pani Ďurkovičovej museli počkať do soboty. „Intenzívne sa učíš, hm? A bola si aj na omši?“

„Bola,“ prisvedčila som. Bol to úprimný záujem, nekontroloval ma. Vždy rešpektoval moju slobodu.

Čo iné mu aj ostávalo, keď sa musel sám postarať o piatich súrodencov, ktorých mu zanechali jeho syn a nevesta? Mamka s ockom zahynuli pri autonehode, keď som mala asi rok a osem mesiacov. Najstarší brat mal v tom čase dvadsať a chystal sa na vysokú, sestra mala sedemnášť, ďalší brat jedenásť a druhá sestra osem. Ja som bola nečakaným prekvapením, bábätkom rodičov po štyridsiatke, ktoré prijali s otvorenosťou a pokorou.

Samozrejme, moji starší súrodenci sa z dedkovho domu dávno odsťahovali, oženili sa a povydávali, všetci odišli za prácou do blízkych miest. Iba ja som dedkovi ostala na krku ako posledná. Hoci v súvislosti s maturitou ma už niekoľko mesiacov sústavne podporoval, vedela som, že môj odchod na vysokú bude ťažkou skúškou pre nás oboch.

„Ozaj, stretla som Jura Višňovského. Kedysi ministroval, neviem, či si ho pamätáš.“

„Višňovský... hm, to bude zrejme vnuk Višňovských, však?“ odhadol dedko. „Už má po škole? Nebodaj sa vrátil do rodnej dediny?“

„Práve končí. A študuje akúsi réžiu a chcel by o tebe natočiť dokument.“

„O mne?“ prekvapene zažmurkal a jeho lyžica ostala na polceste k ústam, pričom polievka z nej kvapkala naspäť do taniera. „Prečo?“

„Lebo si úžasný,“ usmiala som sa.

Bola to pravda. Ak si niekto z Lieskového zaslúhoval, aby o ňom vznikol dokument, bol to skutočne môj dedko. Dôstojný pán Pavol Komár, ktorý očividne nemohol uveriť vlastným očiam ani ušiam.

2.

PO OMŠI



Na nedeľnej omši som vôbec nevnímala kázeň, lebo myslou sa mi ustavične premieľali maturitné témy. S myšlienkami na módu a bodyart som vyšla z kostola a postavila sa ku kostolnej veži, kde som zvykla čakať na dedka. Vždy sa trochu zdržal v sakristii, ale nechcela som ísť domov bez neho. Pôvodne mala prísť na nedeľný obed návšteva v podobe môjho najstaršieho brata Mareka s rodinou, no jeho najmladšia dcérka, trojročná Sofinka, ochorela, a preto sa rozhodli radšej ostať doma.

„Čau, Leni,“ ozvalo sa sprava a ja som zakývala spolužiačkam, ktoré sa ku mne približovali.

„Ahojte.“

„Čakáš na dedka?“ opýtala sa Sisa.

„Ako vždy,“ prisvedčila som.

„Nechcela by si sa poobede ísť hromadne učiť?“ navrhla Miška. „Chceli by sme si opakovať náuku o spoločnosti.“

„Hm, ja sa práve učím umenie a kultúru,“ priznala som. „Ale je nedeľa, dnes sa neučím.“

„To máš šťastie, že si to môžeš, na rozdiel od nás, obyčaj-

ných smrteľníčok, dovoliť,“ prekrútila očami Miška. „Ja som z toho taká dutá...“

V našej triede sa zišlo veľa pisateľských talentov a s dievčatami sme si práve vďaka tomu dobre rozumeli. Miška, Sisa i Nela sa hlásili, rovnako ako ja, na žurnalistiku a cez školské prestávky sme sa neraz zasnivali, aký bude život v najväčšom slovenskom veľkomeste, kde si nájdeme spoločný privát a budeme si užívať študentské časy.

„A ešte aj všetky tie úlohy,“ začala sa ponosovať Sisa, no vzápätí sa odmlčala, lebo sa k nám priblížil chlapec. Kto iný ako Juraj Višňovský? Sisa by sa však červenala pri hocijakej osobe mužského pohlavia, vždy sa pred chlapcami hanbila.

„Ahojte,“ ozval sa Juraj a krátko si premeral moje priateľky, pričom jeho modré oči sa zastavili na mne. „Čakáš na dedka?“

„Hej,“ kývla som hlavou.

„Dobre,“ pousmial sa, nič viac nedodal a vzdialil sa na pár krokov. Poškuľoval po dverách, ktoré viedli von priamo zo sakristie.

„O čo ide?“ naznačila ústami Miška a ja som len mykla plecami.

„Potom vám to vysvetlím.“

„Takže dnes sa nejdeš s nami učiť?“ skúsila to ešte raz Sisa.

„Dnes vážne nie. A ani nechcem lietať od jedného predmetu k druhému, len by sa mi všetko doplietlo. Ale držím vám palce,“ zapriala som im a vtom sa objavil dedko.

„Zdravím vás, dievčence,“ prihovoril sa im milo a všetky ho veselo pozdravili. „Peknú nedeľu vám prajem!“ zvolal za nimi a obrátil sa ku mne. „Tak, môžeme?“

„Pán Komár, dobrý deň,“ pristúpil k nám Juraj. „Môžem na chvíľu?“

„Dedko, to je...“

„Juraj Višňovský, pamätám si.“ Podal mu ruku a Juraj mu ňou potriasol. „Pod' s nami, chlapče,“ pozval ho a vykročil. Ja som ho okamžite nasledovala a nič som nevravela. *Nech si to Juraj vybaví sám, keď tak veľmi chce.* „Ešte dnes mám pred očami, ako si chodieval miništrovať a všetky dievčatá sedávali v prvej lavici. Márne som sa ja pri oltári snažil upútať ich pozornosť, každá sa iba na teba dívala.“

Nevdojak som zakašlala, akoby som chcela podotknúť, že ja nie, ale ani jeden si to nevšimol.

Juraj sa zasmial. „No, áno. Viete, možno vám Lenka už čosi vravela...“

„Áno, spomenula, že ste sa stretli v piatok.“

„Končím štúdium réžie dokumentárneho filmu. A ako záverečný projekt by som veľmi rád natočil dokument o vás. Tak na štyridsaťpäť, päťdesiat minút, odhadujem.“

„Chlapče, prečo ja? Vážne chceš na kameru nakrúcať takého starého Komára?“

Juraj sa opäť zasmial a ja som sa uškrnula. Dedkov humor ma vedel vždy rozveseliť, najmä preto, lebo si tak často robil žarty sám zo seba. „Myslím si, že ste osobnosť, o ktorej treba hovoriť, spravili ste pre Lieskové veľa.“

Uprela som pohľad na Lieskovec, kopec, podľa ktorého dostala naša dedina názov. Vždy tam rástla hromada liesok, ale aj iné stromy, no práve liesky boli pre nás príznačné a i náš erb zobrazoval trojicu lieskových orieškov.

„Chcel by som v tom dokumente predstaviť celý váš život a vaše názory,“ pokračoval Juraj. „Bol by som rád, keby sme sa hneď pustili do natáčania, ak by ste teda súhlasili.“

„Si si istý, že nikoho lepšieho nenájdeš?“

„Som si istý, pán Komár. Ste najzaujímavejšia osobnosť celého Lieskového.“

„To bezpochyby,“ prisvedčila som i ja. Sprvu sa mi tá pred-

stava vôbec nepáčila – prečo by sa mal nejaký cudzí Juraj Višňovský pliesť do dedkovho života? –, ale keď som sa nad tým hlbšie zamyslela, musela som uznať, že dedkov život skutočne stojí za pozornosť. A i keď všetci Lieskovčania, veriaci či neveriaci, určite poznali prinajmenšom jeho meno, mohol by sa o ňom dozvedieť širší svet. Hoci, ktovie, možno ten Jurajov dokument kamsi založia a zapadne prachom.

„Nuž, ostáva mi iné než súhlasiť? Ale hlavne s pokorou.“

„Ste úžasný, pán Komár,“ usmial sa radostne Juraj. „A kedy by sme sa mohli stretnúť, aby sme si bližšie prešli váš životný príbeh?“

„Pokojne i dnes poobede, môžeš byť našou nedeľnou návštevou.“

Prekvapene som nadvihla obočie. Síce mi bolo ľúto chorej netere Sofinky, ale zmierila som sa s tým, že budem mať dedka v nedeľu iba pre seba. A on zrazu pozýval cudzieho chlapca do nášho domu? Nedeľa je predsa dňom rodiny, či nie? A dedko bude isto chcieť, aby som preňho ešte aj uvarila puding alebo pripravila iný dezert.

„To by bolo výborné. O piatej musím ísť na vlak do Bratislavy, ale dovtedy mám čas. Tak možno o druhej?“

„Budeme ťa očakávať,“ prikývol dedko.

Juraj zastal, opäť mu podal ruku a usmial sa i na mňa. „Uvidíme sa popoludní. Zatiaľ dovidenia. Ahoj, Lenka.“

„Ahoj,“ zahľadela som sa za ním a opäť sa vo mne prebudila nespokojnosť.

„Prečo postávaš na mieste, zaujal ťa?“ podpichol ma dedko.

Vydala som sa ďalej a zavrtila hlavou. „Naopak, nepáči sa mi. Jeho nápad je fajn, ale on sa mi nepozdáva.“

„Ako to?“

„Veď si sám povedal, ako si pamätáš, že večne balil všetky dievčatá. Vždy mi to bolo hrozne nesympatické.“

Zasmial sa. „Odvtedy prešlo veľa času, dospel. Bol to chlapec v puberte. Vari myslíš, že ja som bol v jeho veku iný?“

„Čože?“ pobúrene som sa naňho zahľadela. „Ty si namotával dievčatá, dedko?“

Zatváril sa potmehúdsky a žmurkol na mňa. „Hovorili sme tomu inak, ale pre každú som mal aspoň jedno žmurknutie či úškrn.“

„Ah, dedko,“ pokrútila som hlavou, „dúfam, že si zo mňa robíš žarty.“

„Z teba, svetielko moje?“ usmial sa tak nevinne, že by som mu zhltna hocičo. „To by som si nikdy nedovolil.“

„Uhm, vidím,“ prekrížila som si ruky na hrudi.

Dedko sa znovu zasmial – jeho veselosť ma napriek zdánlivej urazenosti tešila – a podotkol: „Ponáhľajme sa, nech stihneme pripraviť tú sviečkovú. Nechceme predsa, aby nás Juraj vyrušil uprostred obeda.“

„To ozaj nechceme,“ uznala som a bola rada, že domácu knedľu som pripravila a nechala kysnúť ešte pred omšou.